

Człowiek konsumentem czy gospodarzem Ziemi?

Joanna Piosik¹

CELE OGÓLNE:

1. Rozwijanie zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności.
2. Poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego.
3. Uczenie szacunku dla dobra wspólnego.
4. Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych.
5. Kształtowanie postawy dialogu.

Cele operacyjne

Uczeń wie: że harmonia przyrody łatwo ulega zaburzeniu przez egoistyczną postawę człowieka, że kształtowanie nawyków współpracy pomoże mu w dorosłym życiu.

Uczeń rozumie: że jest odpowiedzialny za rozwój swojego charakteru i stan środowiska, w którym żyje oraz że od jego właściwej postawy – gospodarza, a nie konsumenta Ziemi zależy dobra przyszłość naszej planety.

Uczeń potrafi: przemyśleć swoją postawę w stosunku do środowiska, współpracować w grupie, obserwować i wyciągać wnioski na podstawie fotografii, brać udział w dyskusji.

Adresaci: uczniowie klas szóstych (na lekcjach przyrody), uczniowie gimnazjum (na lekcjach geografii), harcerze, członkowie kół geograficznych i ekologicznych.

Metody nauczania: obserwacja, dyskusja w grupie, indywidualna i grupowa praca z *Kartami pracy*.

Miejsce realizacji: klasa, świetlica, harcówka

Ramy czasowe: 2 godziny lekcyjne

Środki dydaktyczne: karty pracy indywidualnej i grupowej; fotografie ukazujące naturalne i zdegradowane środowisko przyrodnicze, ludzi współpracujących i skonfliktowanych ze sobą; plansze pokazujące jak pracować nad charakterem; arkusz ewaluacyjny.

Przebieg zajęć:

1. Sprawy organizacyjne. 5 minut
2. Nawiązanie nauczyciela – *Dzisiaj zastanowimy się, jak każdy z nas widzi Ziemię i od jakiej postawy zależy jej dobra przyszłość.* 3 minuty
3. Wyjaśnienie przebiegu zajęć i metod pracy. 2 minuty
4. Indywidualna refleksja uczniów z kartą pracy. 15 minut
5. Obserwacja fotografii i dyskusja w grupach 4-osobowych. 10 minut
6. Wspólne wypełnienie karty pracy grupowej – *Cechy gospodarza i cechy konsumenta Ziemi.* 5 minut

¹ Nauczycielka przyrody w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Górze.

KONIEC LEKCJI PIERWSZEJ

7. Liderzy przedstawiają efekty pracy swojej grupy – w pierw cechy konsumenta, potem gospodarza, wreszcie stosunku gospodarzy do konsumentów na diagramie kołowym. 15 minut
8. Nauczyciel podsumowuje i ocenia prace grup (ewaluacja). 15 minut
9. Nauczyciel stawia pytania na forum klasy: 5 minut
 - a) Jak jednym słowem określić zachowanie ludzi-gospodarzy Ziemi?
(współpracują, są aktywni)
 - b) Co musicie robić, żeby być aktywnymi gospodarzami Ziemi?
10. Nauczyciel objaśnia, co to jest nawyk i jak tworzy się dobry charakter, posługując się planszami. 5 minut
11. Zakończenie zajęć zachętą do pracy nad dobrymi nawykami. 5 minut

Efekty końcowe:

1. Wzbudzenie zainteresowania losem świata i własną przyszłością.
2. Kształcenie refleksyjnego stosunku do siebie i świata.
3. Namysł nad własnym charakterem.
4. Wdrażanie do samowychowania.
5. Ukazanie powiązań stanu środowiska z postawami ludzi.
6. Uświadomienie, że każdy człowiek ma wpływ na środowisko, w którym żyje.
7. Umiejętność wnioskowania z materiałów fotograficznych.
8. Umiejętność współpracy w grupie i dyskusowania.

INDYWIDUALNA KARTA PRACY na lekcję:**CZŁOWIEK KONSUMENTEM CZY GOSPODARZEM ZIEMI?**

Zastanów się sam(a) nad poniższymi pytaniami. Będą to Twoje refleksje, które przydadzą Ci się w dyskusji grupowej. Bądź szczerzy(a), bo może uświadomisz sobie, jak widzisz świat, a to jest źródło Twoich myśli i czynów w przyszłości.

1. Z czym kojarzy Ci się słowo "Ziemia"?
2. Co daje Ci Ziemia?
3. Jak myślisz, co powoduje, że wielu ludzi na Ziemi jest nieszczęśliwych?
4. Co mogą zrobić ludzie, żeby Ziemia była piękna, a jej mieszkańcy szczęśliwi?

GRUPOWA KARTA PRACY na lekcję**CZŁOWIEK KONSUMENTEM CZY GOSPODARZEM ZIEMI ?**

1. Obserwujcie zgromadzone fotografie i po wspólnej dyskusji ustalcie cechy gospodarza i konsumenta Ziemi. Wpiszcie je do tabeli:

Cechy gospodarza Ziemi	Cechy konsumenta Ziemi

2. Wypiszcie, co możecie zrobić wy – uczniowie, aby w przyszłości Ziemia była piękna, a ludzie szczęśliwi?

KWESTIONARIUSZ OCENIAJĄCY PRACĘ GRUP

Za każde stwierdzenie w pierwszym i drugim zadaniu lider grupy wpisuje 1 pkt.

Zad 1.

Cechy Gospodarza: poszerza swą wiedzę, pracowity, aktywny, rozumie prawa przyrody, działa po namyśle, współpracuje z innymi, planuje przyszłość, uwzględnia skutki swych czynów, jest życzliwy, potrafi się dzielić, szanuje Ziemię, chroni środowisko.

Cechy Konsumenta: bierny, egoistyczny, spełnia wszystkie swoje zachcianki, nie bierze pod uwagę potrzeb innych, nie szanuje Ziemi, działa bez namysłu, chce jak najwięcej mieć, nie obchodzi go skutki złych czynów, często jest w konflikcie, ma rabunkowy stosunek do Ziemi, zaśmieca środowisko.

Zad 2.

Poznawać przyrodę, poszerzać swą wiedzę, być pracowitym, kształtować swój charakter, interesować się swoim środowiskiem, współpracować z innymi, uprawiać ogródek, brać udział w akcjach ekologicznych, dbać o czystość środowiska, oszczędzać wodę, myśleć o skutkach swoich czynów.

Ocena grup

za 16 pkt. i więcej – bdb

15 – 12 pkt. – db

11-9 pkt – dst

8-5 pkt-dop

MÓJ SPOSÓB WIDZENIA ŚWIATA

**DECYDUJE O MOJEJ POSTAWIE
I ZACHOWANIU**

NAWYK

- **WIEDZA** co robić i dlaczego?
- **UMIEJĘTNOŚCI** jak to robić?
- **MOTYW** pragnienie: chcę to robić!

**DOBRE NAWYKI
tworzą**

**DOBRY
CHARAKTER**